

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ny lagstiftning om landskapsrevisionen

1994-95

nr 17

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagstiftningen om landskapsrevisionen ändras med beaktande av införandet av nuvarande parlamentariska ansvarssystem för landskapsstyrelsen. Samtidigt föreslås att landskapsförvaltningen omorganiseras så att en revisionsenhet skapas som får ett betydande oberoende men som även fortsättningsvis kan samarbeta med såväl landskapsstyrelsen och dess förvaltning som med landskapsrevisorerna. I förslaget har beaktats de Europeiska gemenskapernas behov av övervakning av deras ekonomiska förvaltning inom landskapet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Landskapets revisionsresurser

Landskapsrevisorerna

Lagtinget tillsätter för varje finansår fyra landskapsrevisorer, vilka har tillsatts på politisk grund. Lagtinget kan genom landskapsrevisorernas arbete följa upp och utvärdera sina lagstiftnings- och budgetbeslut. Landskapsrevisorerna skall kontrollera om landskapsstyrelsens skötsel av förvaltningen varit rationell, effektiv, ekonomisk och lagenlig och således om någon landskapsstyrelseledamot eller ansvarig tjänsteman gjort sig skyldig till handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet, eller som skett i strid med lag eller befogenhet. I dessa avseenden skall landskapsrevisorerna också yttra sig över om ansvarsfrihet kan ges för landskapsstyrelsen (lantrådet och landskapsstyrelseledamöterna).

Landskapsrevisorernas granskning kan delvis utföras med hjälp av köpta tjänster men de har i huvudsak biståtts av lagtingets kansli och av internrevisorn enligt överenskommelse med lantrådet. Numera kan de dessutom bistås av landskapsrevisorn, vars tjänst inrättats från den 1 april 1994.

Tjänstemannarevisorerna

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsrevisorns och internrevisorns arbete följa upp utfallet av de krav på resultat som ställs på förvaltningen och dess underlydande inrättningar. I det följande benämns landskapsrevisorn och internrevisorn tillsammans "tjänstemannarevisorerna".

Internrevisorn arbetar i likhet med landskapsrevisorerna med att kontrollera om landskapsförvaltningen handhas rationellt, effektivt, ekonomiskt och lagenligt. Internrevisorn står under lantrådets särskilda överinseende men kan samtidigt i enlighet med överenskommelse med lantrådet, bistå landskapsrevisorerna i deras granskning.

Tjänsten som landskapsrevisor inrättades från och med den 1 april 1994 för att förstärka landskapsrevisorernas utredningsresurser och tillgodose Ålands hälso- och sjukvårds behov av revision, samt med tanke bl.a. på en framtida samordning med internrevisorns tjänst i en särskild revisionsbyrå. Landskapsrevisorn står i likhet med internrevisorn under lantrådets särskilda överinseende.

Landskapsrevisorn skall i likhet med landskapsrevisorerna och internrevisorn arbeta med granskning av landskapsförvaltningen. Landskapsrevisorn kan också liksom internrevisorn bistå landskapsrevisorerna.

Räkenskapsgranskare och inventeringsmän

Landskapsstyrelsen skall för två år i sänder tillsätta två räkenskapsgranskare och erforderligt antal inventeringsmän, för granskning av landskapets räkenskaper och kassaförvaltning samt för inventering av landskapets fasta och lösa egendom¹. Dessa har hittills inte utsetts bland landskapsstyrelsens tjänstemän, vilket vore möjligt. Landskapsstyrelsen kan således utse exempelvis tjänstemannarevisorerna till räkenskapsgranskare och inventeringsmän, vilket skett bl.a. för år 1994.

2. Arbetsgruppen för revisionsverksamheten vid landskapsstyrelsen

Arbetsgruppens uppdrag

Landskapsstyrelsen tillsatte den 7 februari 1991 en arbetsgrupp för att föreslå "hur den framtida revisionsverksamheten skall utformas". Det färdiga betänkandet (ÅUS 1991:6) överlämnades till landskapsstyrelsen den 6 september 1991.

Landskapsrevisorernas yttrande om ansvarsfrihet

I arbetsgruppens betänkande föreslogs upphävande av bestämmelsen att landskapsrevisorerna skall yttra sig om ansvarsfrihet för landskapsstyrelsen. Arbetsgruppen framhöll att bestämmelserna om landskapsstyrelsens tillsättande ändrades år 1988 varvid bl.a. lantrådets tjänstemannaställning upphörde. Därvid konstaterades att landskapsstyrelsens mandat fortsättningsvis grundas helt på lagtingets förtroende och att frågan om ansvarsfrihet således har fått en annan betydelse.

Samordning av revisionsresurserna

I betänkandet föreslog arbetsgruppen att de befintliga revisionsresurserna skulle samordnas för att uppnå högsta möjliga effektivitet. Landskapsstyrelsens särskilda *revisionsbyrå*, med tjänstemannarevisorerna, skulle vid sidan av egna utredningar bistå landskapsrevisorerna och landskapsstyrelsen i extern och intern revision. Revisionsbyråns uppdrag skulle prioriteras självständigt utifrån överväganden om risk och väsentlighet. Samtidigt föreslog arbetsgruppen att en form av obligatoriskt och regelbundet samråd om byråns arbete skulle ordnas mellan revisionsbyrån, landskapsrevisorerna och landskapsstyrelsen. Härigenom tillförsäkras att även andra än tjänstemannarevisorerna får insyn i revisionsarbetet och kan vara med och påverka det. Basmaterialet i samrådsgruppen skulle vara en "arbetsplan för revisionsbyrån".

Arbetsgruppen föreslog att revisionsbyrån ges en oberoende ställning på ett liknande sätt som lagberedningen och att dess uppdrag och arbetssätt skall regleras genom en särskild lag. Personalansvaret skulle som nu ligga på landskapsstyrelsen.

¹ I enlighet med 14 § landskapslagen om landskapets finansförvaltning (43/71).

Samtidigt föreslogs att landskapsrevisorerna skall förbehållas rätten att höras i utnämningsärenden vid revisionsbyrån, eftersom detta har betydelse för revisionsenhetens verksamhetsförutsättningar.

3. Överväganden

Allmänt

Landskapsstyrelsen förenar sig med de slutsatser som formulerats i betänkandet om hur den framtida revisionsverksamheten skall utformas (ÅUS 1991:6) och konstaterar att de bör ligga till grund för utformning av lagstiftning. Landskapsstyrelsen konstaterar dessutom att det är viktigt att främja ett effektivt utnyttjande av landskapets resurser varvid även onödigt dubbelarbete mellan landskapsstyrelsens och lagtingets revision bör undvikas.

Även finansutskottet har i sitt betänkande nr 7/1993-94 över revisorernas berättelse för år 1992 diskuterat revisionens framtida utformning i landskapet. Utskottet förutsatte, med hänvisning till betänkandet ÅUS 1991:6, "att en omorganisering med det snaraste sker på det sätt arbetsgruppen redogör för i sitt betänkande". I den efterföljande lagtingsdebatten den 11 april 1994 framhölls bl.a. revisionens betydelse för lagtingets kontroll samt därvid värdet av att det bland landskapsrevisorerna skulle finnas parlamentarisk sakkunskap och tillgång till en tillräcklig revisionsteknisk yrkeskunskap.

Landskapsstyrelsen har dessutom i detta förslag beaktat under ärendets beredning inkomna utlåtanden från landskapsrevisorerna och kanslikommissionen.

Landskapsrevisorernas yttrande om ansvarsfrihet

Enligt gällande lagstiftning skall i landskapsrevisorernas berättelse ingå ett yttrande om landskapsstyrelsen kan beviljas ansvarsfrihet. Innebörden av bestämmelsen är att lagtinget avhänder sig möjligheten att i de avseenden som behandlas i berättelsen senare utkräva ekonomisk ersättning av de redovisningsskyldiga (lantrådet och landskapsstyrelsens ledamöter) för oskicklig förvaltning.

Inriktningen av landskapsrevisorernas arbete har tyngdpunkten lagd på en ändamålsenlighetsgranskning. Lantrådets tjänstemannaställning upphörde genom de reformer i landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse (42/71) som genomfördes år 1988 (jfr ÅFS 4/88). Genom samma reform förtydligades och underströks landskapsstyrelsens parlamentariska ansvar. En oskicklig skötsel av landskapets angelägenheter kan således få konsekvenser för landskapsstyrelsens sammansättning, antingen i samband med en misstroendeförklaring eller när en ny landskapsstyrelse skall tillsättas efter val. Behandlingen i lagtinget av revisionsberättelsen är också en form under vilken lagtinget utövar sin politiska kontrollmakt gentemot landskapsstyrelsen.

Oberoende av yttrandet om ansvarsfrihet kan de redovisningsskyldiga inte befrias från sitt ansvar för verksamhet som varit lagstridig. Bestämmelser om hur detta ansvar utkrävs finns i annan lagstiftning. Eftersom landskapsstyrelsens politiska och juridiska ansvar kan utkrävas oberoende av revisorernas yttrande om ansvarsfrihet föreslår landskapsstyrelsen att bestämmelsen skall utgå.

Landskapsrevisorerna följer fortlöpande landskapsstyrelsens verksamhet och har möjlighet att när som helst på grund av sin granskning göra uttalanden eller framföra synpunkter till landskapsstyrelsen. Att landskapsrevisorerna eller av dem anlitade personer inte får avslöja uppgifter som bör hållas hemliga hindrar inte att uppgifter lämnas för utredning av brott eller för väckande av åtal.

Revisionsbyrån

Tjänstemannarevisorernas oberoende ställning är för närvarande inte tillräckligt tydligt markerad. De är administrativt en del av landskapsstyrelsens förvaltning samtidigt som de organisatoriskt måste inta en särställning som granskare av den samma. Det är viktigt att de i förhållande till den förvaltning de granskar både är och uppfattas som fristående och oberoende.

Att revisionen ordnas som en fristående enhet som kan betjäna såväl landskapsrevisorerna, landskapsstyrelsen som landskapsstyrelsens förvaltning är ändamålsenligt med tanke på landskapets begränsade resurser. Med inrättandet av en revisionsbyrå vars verksamhet regleras i en särskild lag ges landskapets revisionsresurser dessutom en betydligt klarare oberoende ställning, som i sig är ägnad att ge arbetet en större effektivitet.

Landskapsstyrelsen konstaterar slutligen att en samordning av de befintliga resurserna bör av effektivitets- och kostnadsskäl medföra att de uppgifter räkenskapsgranskare och inventeringsmän handhar som regel skall skötas av tjänstemannarevisorerna. Möjligheten att i enlighet med landskapslagen om landskapets finansförvaltning utse såväl särskilda räkenskapsgranskare som inventeringsmän finns dock kvar.

4. Förslagets ekonomiska och organisatoriska verkningar

Förslaget innebär att resurser inom landskapsstyrelsens förvaltning disponeras så att tjänstemannarevisorerna kommer att ingå i en ny fristående enhet; revisionsbyrån. Förändringen syftar till att ge revisionen bättre förutsättningar. Redan idag arbetar tjänstemannarevisorerna i huvudsak enligt dessa riktlinjer, inom ramarna för befintlig lagstiftning och enligt överenskommelse mellan landskapsrevisorerna och landskapsstyrelsen.

Förslaget innebär dessutom att vissa personalärenden avseende tjänstemannarevisorer-
ernas ledigheter och liknande ärenden överförs från finansavdelningen till den nya
revisionsbyrån.

Förslaget har inte någon ekonomisk verkan för landskapet.

DETALJMOTIVERING

Landskapslag om landskapsrevisionen

1 kap. Allmänna bestämmelser.

Bestämmelserna i lagen överensstämmer i huvudsak med de i gällande landskapslag
om landskapsrevisionen (43/78). Genom intagandet i en ny lag redigeras bestämmelser-
na i huvudsak endast avseende deras språkliga utformning samt för att skapa större
överskådlighet vid jämförelse med den i denna lagframställning föreslagna lagstift-
ningen om landskapsstyrelsens revisionsbyrå.

1 § *Tillämpningsområde.* Genom bestämmelsen avgränsas lagens tillämpnings-
område. Genom paragrafens formulering beaktas förhållandet att viss verksamhet även
kan bedrivas inom landskapsägda bolag.

Landskapsrevisionens utgångspunkt är den vilja som uttryckts av ålänningarnas
lagligen befullmäktigade ombud i lagtingsbeslut. Att landskapsstyrelsen därefter faktiskt
och lojalt verkställer dessa viljeyttringar hör till den demokratiska ordningen.

Revisorernas granskning utförs främst utgående från lagtingets behov av informa-
tion. Ytterst kan dock landskapsförvaltningens redovisningsskyldighet och revisorernas
granskning sägas syfta till att främja allmänhetens förtroende för hur landskapets
verksamhet och ekonomi sköts.

2 § *Landskapsrevisionens inriktning.* Med begreppet "god revisionssed" avses
närmast att revisionen skall ske i överensstämmelse med vad kunniga och omsorgsfulla
revisorer normalt kräver på revisionens inriktning, kvalitet och omfattning. Begreppen
risk och väsentlighet är härvid viktiga för revisorernas arbetsplanering.

Med hänsyn till att resurserna för revision är begränsade är det viktigt att främja
ett effektivt utnyttjande av de samlade resurserna varför onödigt dubbelarbete om
möjligt bör undvikas mellan lagtingets och landskapsstyrelsens revision. Genom
formuleringen i 1 mom. markeras att tyngdpunkten i landskapsrevisorernas uppdrag är
att granska landskapsstyrelsens uppföljning av lagtingets lagstiftnings- och budgetbeslut.

Frågan om hur landskapsstyrelsens förvaltning och underlydande organ följt upp de krav landskapsstyrelsen riktat mot dem är tyngdpunkten i den revision som utförs av landskapsstyrelsens egna revisorer. I praktiken finns dock och kommer fortsättningsvis att finnas en viss samverkan mellan dessa olika revisionsuppdrag.

Vid behandlingen av förslaget till gällande lag konstaterade lagutskottet (LU bet. nr 27/1977-78), avseende landskapsrevisorernas ansvar, att dessa står i ett offentlig-rättsligt förtroendemannaförhållande och i sin verksamhet straffrättsligt skall bedömas som tjänstemän. För att understryka detta föreslog utskottet att uttrycket "vid laga ansvar" skulle fogas till lagens 5 § 1 mom., vilket senare omfattades av lagtinget. Lagutskottet konstaterade dessutom följande; "en verksamhet från revisorernas sida i strid med deras skyldigheter innebär därför, ifall den ej utgör annat brott, en uppsåtlig tjänsteförbrytelse eller en tjänsteförbrytelse på grund av vållande".

Av paragrafen följer bl.a. att en viktig del av landskapsrevisorernas uppföljning av förvaltningens arbete är att konstatera hur den senare hanterat sitt eget ansvar för att den interna verksamhetens organisation och inbyggda kontroll är ändamålsenlig och fungerande. För förvaltningens inbyggda kontroll har räkenskapsbyråns kassakontroll en särskilt viktig funktion.

2 kap. Om landskapsrevisionens organisation.

3 § Landskapsrevisorerna. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i huvudsak med bestämmelser i 1 § 1 mom. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom., 8 § 2 mom. samt 14 § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

Landskapsstyrelsen föreslår att valbarhetshindret "tjänsteman vid landskapets centrala ämbetsverk" enligt 2 § 1 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen skall tas bort. Ett formellt valbarhetshindret för tjänstemän kan sägas ha principiell betydelse genom att landskapsförvaltningens objektivitet härigenom understryks gentemot lagtinget och landskapsstyrelsen. Det är dock i första hand lagtinget som avgör vem som är lämplig att som landskapsrevisor delta i lagtingets granskningsarbete av landskapsstyrelsen. Exakt var gränsen för valbarhet skall dras bör således vara öppen för lagtingets bedömning.

Till följd av att bestämmelserna om landskapsrevisorernas ersättare föreslås ändrade (jfr 4 § och paragrafens motiv nedan) har i paragrafen intagits en bestämmelse enligt vilken nyval skall förrättas om en landskapsrevisor avlider, eller befrias från sitt uppdrag.

4 § Ersättare för landskapsrevisor. Landskapsstyrelsen konstaterar att såväl landskapsrevisorerna som kanslikommissionen i samband med beredningen av detta ärende framfört att bestämmelserna om landskapsrevisorernas ersättare bör ändras så

att personliga ersättare inte längre skall utses. Istället förslås att två ersättare gemensamma för samtliga revisorer utses. Samma förfarande tillämpas enligt 64c § landskapsordningen för landskapet Åland (11/72) i fråga om ledamot i landskapsstyrelsen och enligt 68a § arbetsordningen för Ålands landsting (19/72) i fråga om medlem i utskott och andra organ i lagtinget. Som en följd av att ersättarna inte blir personliga bör nyval förrättas om en revisor eller ersättare avlider, eller befrias från sitt uppdrag. Vid ett sådant nyval ges lagtinget en möjlighet att beakta frågor som angår den politiska balansen eller ändamålsenlighetssynpunkter.

Landskapsstyrelsen förenar sig med landskapsrevisorernas och kanslikommissionens ståndpunkt i denna del. En ersättare inkallas som regel inte i samband med tillfälliga förhinder. Eftersom de är personliga ersättare kan deras deltagande i revisionsarbetet vara av mindre omfattning. I en ordning med två gemensamma ersättare kan var och en av dessa få större erfarenhet av revisionsarbetet, och således bättre förutsättningar att lämna ett aktivt bidrag till arbetet.

5 § Om övriga revisionsresurser. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i huvudsak med bestämmelser i 11 § 1 och 2 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. I enlighet med synpunkter som framförts av såväl landskapsrevisorerna som kanslikommissionen har dock bestämmelsen kompletterats så att sekreteraren skall utses av kanslikommissionen efter revisorernas hörande. Som lagtingets förvaltningsorgan handlägger kanslikommissionen bl.a. personal- och kanslifrågor.

6 § Jäv. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 2 § 2 mom i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. Landskapsrevisionens oberoende ställning tryggas dessutom genom bestämmelserna om val av landskapsrevisorer i 3 § 2 mom.

7 § Landskapsrevisionens arbetsplanering. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i huvudsak med gällande bestämmelser, jfr 8 § 1 mom. och 11 § 2 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. Den arbetsplan som nämns i paragrafen rör revisorernas interna tidsplan och resursanvändning samt upprättas för revisionens kontinuitet, förnyelse och resursanvändning. Arbetsplanen är således ett internt dokument för landskapsrevisorerna.

3 kap. Om revisionen.

8 § Omfattningen av landskapsrevisorernas granskning. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 6 och 7 §§ i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. Bestämmelsen har dessutom formulerats för att tydligare markera

landskapsstyrelsens ansvar för att landskapsrevisorerna får för sin granskning nödvändiga handlingar.

9 § Om landskapsstöd. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 5a § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

Lagutskottet konstaterade vid behandlingen av den gällande 5a § (Lu bet. nr 11/1989-90) följande: "Granskningen bör ... enligt utskottets uppfattning inriktas på förhållanden av betydelse eller på omständighet där risk för väsentliga fel annars kan föreligga. Det bör därför anses riktigt att stöd eller säkerhet som enskild person beviljats för sitt eller familjens personliga behov, t.ex. på social- eller familjepolitiska grunder, inte skall kunna granskas. Däremot bör revisorerna ha möjlighet att granska användningen av sådana lån och bidrag som enskild beviljats för drivande av affärs- eller yrkesrörelse."

10 § Om EG-stöd. I enlighet med EG-fördragen skall medlemsländerna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att EG:s uppgifter förverkligas. EG:s viktigaste medel för kontrollen av detta är revisionen.

EU:s ekonomi är koncentrerad till de tre Europeiska gemenskaperna (EG), med vilket avses de tre internationella organisationerna inom EG [Europeiska gemenskapen (d.v.s den tidigare Europeiska ekonomiska gemenskapen), Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) samt Europeiska kol- och stålgemenskapen]. I fördragen för dessa finns också de grundläggande bestämmelserna om EG:s rätt att granska gemenskapernas alla inkomster och utgifter. EG:s revisionssystem består dels av gemenskapernas egna organ, dels av medlemsländernas organ. EG:s egna revision är uppdelad i kommissionens interna och Europeiska revisionsrättens externa granskning. EG strävar i enlighet med subsidiaritets- och närhetsprincipen dessutom efter en så ändamålsenlig och decentraliserad handläggning som möjligt. Således intar medlemsländernas revisionsmyndigheter en huvudroll för övervakningen av EG:s medelsförvaltning.

Finland har som medlemsland förbundit sig att medverka i intern och extern granskning av EG:s medelsanvändning. Behörighetsfördelningen mellan landskapet och riket berörs dock inte av dessa internationella fördrag. Således kan inte i vanlig rikslagstiftning bestämmas om statlig revision av medelsanvändning inom landskapets behörighet. Av landskapets anslutning till EU följer således även ett granskningsansvar för användningen av EG:s medel i landskapet till den del denna sker inom landskapets behörighet. Motsvarande granskning avses i riket ske genom statsrevisorerna.

Landskapet berörs fördragsenligt inte gentemot EG av den EG-revision som rör överföringar från Finland till EG. Detta eftersom inte landskapet utan riket formellt är fördragsslutande part.

Förslaget avser endast revision av EG-medel inom landskapets behörighetsområde till den del inte rättsregler finns i gemenskapernas förordningar, vilka är direkt tillämpliga i landskapet

Avseende omfattningen av den revision som skall ske avseende EG-stöd överensstämmer paragrafens bestämmelser i sak med bestämmelserna om revision avseende landskapsstöd (jfr 9 § ovan och 5a § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen).

11 § Protokoll och anteckningar. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 6 § 2 mom. samt 8 § 1 och 4 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

4 kap. Om utgivande av revisionsresultat m.m.

12 § Landskapsrevisionens berättelse. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i huvudsak med bestämmelserna i 8 § 3 mom. samt 9 § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. I enlighet med detta lagförslag upphör dock åliggandet för landskapsrevisorerna att i revisionsberättelsen yttra sig över om landskapsstyrelsen kan meddelas ansvarsfrihet.

13 § Information under pågående granskningsarbete. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 10 § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

14 § Sekretess. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i huvudsak med bestämmelser i 12 § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

I enlighet med EG:s subsidiaritets- och närhetsprincip skall granskningen ske så ändamålsenligt och decentraliserat som möjligt. Således intar de olika medlemsländernas revisionsmyndigheter en huvudroll vid övervakningen av EG:s interna medelsförvaltning. I enlighet med dessa principer och i enlighet med EG-fördragen måste således uppgifter och handlingar kunna lämnas ut till EG:s organ eller andra behöriga myndigheter om EG:s lagstiftning så kräver.

15 § Handlingars offentlighet. Paragrafens bestämmelser överensstämmer i sak med bestämmelser i 13 § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.

5 kap. Särskilda bestämmelser

16 § Ikraftträdelse. Om lagen träder i kraft den 1 juli 1995 kan landskapsrevisorerna beakta densamma inför den revisionsberättelse som skall lämnas till den 15 oktober samma år.

Landskapslag om landskapsstyrelsens revisionsbyrå

1 kap. Allmänna bestämmelser.

1 § Tillämpningsområde. Genom bestämmelsen avgränsas lagens tillämpningsområde.

2 § Revisionens inriktning. Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 5 § gällande landskapslag om landskapsrevisionen. (Jfr 2 § i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen.)

Revisionen bör ge idéer och impulser till effektivitetsförbättringar samt förbättringar i alla avseenden som angivits vara verksamhetens mål.

Med begreppet "god revisionssed" avses närmast att revisionen skall ske i överensstämmelse med vad kunniga och omsorgsfulla revisorer normalt kräver på revisionens inriktning, kvalitet och omfattning. Begreppen risk och väsentlighet är härvid viktiga för revisorernas arbetsplanering.

3 § Revisionsbyrån. De uppgifter som hör till revisionsbyråns verksamhet handhas redan eller kan handhas av tjänstemannarevisorerna. Tillkommer gör sådana arbetsledningsfrågor, planering av ledigheter m.m., som normalt handhas inom en sådan förvaltningsenhet som revisionsbyrån kommer att utgöra.

Det är inte enheten - revisionsbyrån - utan de vid byrån utnämnda enskilda revisorerna som har ansvaret för revisionen, var och en i sina ärenden.

Med hänvisningen i 2 mom. till 8 § 1 mom. i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen bekräftas närmast att tjänstemannarevisorerna skall bistå landskapsrevisorerna enligt nu gällande ordning. (Jfr 7 § 1 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen.)

Bestämmelsen i 3 mom. kan exempelvis avse fall när landskapet har aktiemajoritet i aktiebolag. Jfr lagen om aktiebolag (FFS 734/78).

4 § Arbetsplan. Revisionsbyrån och dess revisorer förväntas ta egna initiativ till revision med beaktande av "risk" och "väsentlighet", arbetsplanen skall således inte

vara bindande för revisorerna. Arbetsplanen blir närmast "rullande" och skall således inte fastställas av någon instans.

2 kap. Om rätt till bistånd och information för revision.

5 § Om skyldighet att medverka vid revision. Uppföljande med revision av förvaltningsärenden är mycket viktigt. Således har landskapsrevisorn eller internrevisorn när information inte kan fås på annat sätt en skyldighet att anmoda lantrådet att vidta åtgärder för att se till att nödvändig information kan sammanställas. En liknande bestämmelse finns i 7 § 1 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen (43/78) samt i 8 § 2 mom. i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen.

6 § Om landskapsstöd. Bestämmelsen innebär inte någon ändring i sak för tjänstemannarevisorerna, samt överensstämmer med vad som gäller för landskapsrevisorerna i enlighet med 5a § gällande landskapslag om landskapsrevisionen (43/78) och i enlighet med 9 § i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen.

7 § Om EG-stöd. I enlighet med EG-fördragen skall medlemsländerna vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att EG:s uppgifter förverkligas. EG:s viktigaste medel för kontrollen av detta är revisionen.

EU:s ekonomi är koncentrerad till de tre Europeiska gemenskaperna (EG), med vilket avses de tre internationella organisationerna inom EG [Europeiska gemenskapen (d.v.s den tidigare Europeiska ekonomiska gemenskapen), Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) samt Europeiska kol- och stålgemenskapen]. I fördragen för dessa finns också de grundläggande bestämmelserna om EG:s rätt att granska gemenskapernas alla inkomster och utgifter. EG:s revisionssystem består dels av gemenskapernas egna organ, dels av medlemsländernas organ. EG:s egna revision är uppdelad i kommissionens interna och Europeiska revisionsrättens externa granskning. EG strävar i enlighet med subsidiaritets- och närhetsprincipen dessutom efter en så ändamålsenlig och decentraliserad handläggning som möjligt. Således intar medlemsländernas revisionsmyndigheter en huvudroll vid övervakningen av EG:s medelsförvaltning.

Finland har som medlemsland förbundit sig att medverka i intern och extern granskning av EG:s medelsanvändning. Behörighetsfördelningen mellan landskapet och riket berörs dock inte av dessa internationella fördrag. Således kan inte i vanlig rikslagstiftning bestämmas om statlig revision av medelsanvändning inom landskapets behörighet. Av landskapets anslutning till EU följer således även ett granskningsansvar för användningen av EG:s medel i landskapet till den del denna sker inom landskapets behörighet. Motsvarande granskning avses i riket ske genom statens revisionsverk.

Landskapet berörs fördragsenligt inte gentemot EG av den EG-revision som rör överföringar från Finland till EG. Detta eftersom inte landskapet utan riket formellt är fördragsslutande part.

Förslaget avser endast revision av EG-medel inom landskapets behörighetsområde till den del inte rättsregler finns i gemenskapernas förordningar, vilka är direkt tillämpliga i landskapet.

Avseende omfattningen av den revision som skall ske avseende EG-stöd överensstämmer paragrafens bestämmelser i sak med bestämmelserna om revision avseende landskapsstöd (jfr 6 § ovan, 9 § i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen samt 5a § i gällande landskapslag om landskapsrevisionen).

8 § *Om till landskapet knutna bolag m.m.* Bestämmelsen överensstämmer i sak med vad som gäller för landskapsrevisorerna i enlighet med 7 § 3 mom. i gällande landskapslag om landskapsrevisionen. (Jfr 8 § i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen.)

Landskapsstyrelsen konstaterar att det är ändamålsenligt att bedömningen av landskapets medelsanvändning sker i koncentrerad form. Eftersom landskapsförvaltning sker i aktiebolagsform samt att detta kan komma att ske i allt i högre grad bör således revisionsbyrån ges samma begränsade rätt till insyn som landskapsrevisorerna har.

3 kap. Om utgivande av revisionsresultat.

9 § *Underrättelse om anmärkning.* Revisorernas arbete sker i regel i harmoni med den övriga förvaltningen så att idéer och impulser ges till effektivitetsförbättringar samt förbättringar i alla avseenden som angivits vara verksamhetens mål. En anmärkning skall dock framföras i de fall en underlåtelse att agera eller ett visst agerande misstänks vara brottsligt, stridande mot landskapsstyrelsens uttryckliga krav eller på annat anmärkningsvärt sätt stridande mot uppställda mål för verksamheten.

10 § *Sekretess.* Bestämmelsen har en motsvarighet i 12 § i gällande landskapslag om landskapsrevisorerna (jfr 14 § 1 mom. i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen). Med sådant som "bör hållas hemligt" avses vad som stadgas därom i landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet (72/77).

Mellan revisionsbyråns revisorer finns inte någon sekretess. De kan utföra revision gemensamt i ett ärende och är då samtidigt ansvariga på det sätt som avses i 3 §. I normalfallet torde dock en revisor ha det huvudsakliga ansvaret, men kan diskutera ärendet inom byrån utan sekretessen därför bryts. Detta är ägnat att främja revisionens effektivitet. Utåt har revisionsbyrån samma sekretess.

I enlighet med EG:s subsidiaritets- och närhetsprincip skall granskningen ske så ändamålsenligt och decentraliserat som möjligt. Således intar de olika medlemsländernas revisionsmyndigheter en huvudroll också övervakningen av EG:s interna medelsförvaltning. I enlighet med dessa principer och i enlighet med EG-fördragen måste således uppgifter och handlingar kunna lämnas ut till EG:s organ eller andra behöriga myndigheter om EG:s lagstiftning så kräver.

11 § *Handlingars offentlighet.* Landskapsstyrelsen föreslår att revisorernas beredningsmaterial normalt inte skall ges offentlighet. Detta eftersom revisionen normalt också förutsätter en betydligt större sekretess än andra arbetsuppgifter. Offentliggörande av icke-registrerade skrivelser, utredningar, förfrågningar m.m. kan ofta ge en oriktig bild av ett ärendes natur och därvid vara mer till skada än nytta sett såväl ur ett enskilt som ett samhälleligt perspektiv. En sådan handling kan dock bli offentlig i samband med landskapsrevisorernas berättelse eller ett landskapsstyrelsebeslut som fattats med den aktuella handlingen som beslutsunderlag.

Revisorerna är i vissa fall skyldiga att göra anmärkningar (9 §). En sådan anmärkning registreras och blir automatiskt offentlig om inte landskapsstyrelsen med stöd av 10 § landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet förklarar att ärendet bör hemlighållas. Ett ärende kan också vara hemligt i enlighet med annan särskild lag.

Revisionsbyrån publicerar inte granskningsrapporter i eget namn. Byrån kan dock publicera en årsberättelse och kan informera allmänheten, förutsatt att därigenom inte politiska beslut föregrips eller påverkas, eller att information som skall förbli hemlig offentliggörs.

I enlighet med 13 § gällande landskapslag om landskapsrevisionen (jfr 15 § i förslaget till ny landskapslag om landskapsrevisionen) är lagen om allmänna handlingars offentlighet inte alls tillämplig avseende revisorernas protokoll och övriga revisionshandlingar. Dessa handlingar är således "icke offentliga förrän revisorerna har avgivit sin berättelse" till lagtinget.

12 § *Jäv.* Som jävsanledning avses närmast behandlingen av en fråga om

- a) revisorn eller denne närstående är ställföreträdare för part,
- b) revisorn är ledamot av styrelsen för ett bolag, en förening eller annan sådan inrättning som är part,
- c) revisorn tidigare fattat beslut i det ett ärende rör, eller om
- d) revisorn då en kommun är part, är ledamot av nämnd eller styrelse som handhar förvaltningen av den fråga ett ärende rör.

Med närstående avses person som revisorn

- a) är eller har varit gift med,
- b) står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag med,
- c) är syskon med eller är i det svågerlag med, att den ene har varit gift med den

andres syskon, eller person som

d) på liknande sätt är närstående till.

Bestämmelserna överensstämmer i sak med vad som gäller vid jäv för landskapsrevisorerna i enlighet med landskapslagen om landskapsrevision ovan.

4 kap. Särskilda bestämmelser.

13 § Om utnämning till tjänst vid revisionsbyrån. Till följd av arbetets art bör de personer som handhar förvaltningsrevisionen ha förtroende hos såväl landskapsstyrelsen som landskapsrevisorerna.

14 § Ikraftträdelse. Lagen bör träda i kraft samtidigt med landskapslagen om landskapsrevisionen.

Genom bestämmelsens 2 mom. klargörs att landskapsrevisorerna inte skall höras om dem som skall inneha tjänster i den föreslagna nybildade revisionsbyrån. D.v.s. i praktiken innehavarna av de nuvarande tjänsterna som landskapsrevisor och internrevisor.

Landskapslagen om ändring av landskapslagen om landskapets finansförvaltning

14 §. Landskapsstyrelsen kan i enlighet med nuvarande bestämmelser utse tjänstemannarevisorerna till räkenskapsgranskare. En samordning av de befintliga resurserna bör av effektivitets- och kostnadsskäl medföra att de uppgifter räkenskapsgranskare och inventeringsmän handhar som regel skall skötas av tjänstemannarevisorerna. Möjligheten att utse såväl särskilda räkenskapsgranskare som inventeringsmän bör dock finnas kvar, även om det inte ansetts vara erforderligt att utse inventeringsmän för de senaste årens granskningar.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

LANDSKAPSLAG om landskapsrevisionen

I enlighet med lagtingets beslut stadgas som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om landskapsrevisionen.

Lagtinget övervakar genom landskapsrevisionen landskapets hushållning, budgetens iakttagande, verkställigheten av lagtingets beslut samt att landskapsförvaltningen sköts på ett lagenligt och ändamålsenligt sätt.

2 §

Landskapsrevisionens inriktning

Landskapsrevisionen skall bedrivas i överensstämmelse med god revisionssed, varvid den främst bör inriktas på förhållanden av betydelse eller på omständighet där risk för väsentliga fel annars kan föreligga.

Landskapsrevisorernas arbete med i denna lag avsedd revision skall ske vid laga ansvar för att konstatera om

- a) landskapets rätt och bästa har tillgodosetts,
- b) verksamheten har bedrivits ekonomiskt och effektivt samt att formulerade mål och lagtingsbeslut uppfyllts,
- c) redovisningen av medelsförvaltning och resursanvändning gjorts på ett tillförlitligt sätt samt om
- d) förvaltningen i övrigt handhåfts i enlighet med lag och gällande bestämmelser.

2 kap.

Om landskapsrevisionens organisation

3 §

Landskapsrevisorerna

För landskapsrevisionen väljer lagtinget fyra landskapsrevisorer vars mandatperiod är ett finansår. Val av landskapsrevisorer skall ske före ingången av finansåret. Om en landskapsrevisor avlider eller befrias från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget är ute, skall lagtinget välja en ny landskapsrevisor.

När landskapsrevisorerna har valts skall de utan dröjsmål sammanträda för att välja ordförande. Kallelse till detta sammanträde skall göras av den till åren äldste landskapsrevisorn. Valet av ordförande skall ske i den ordning som gäller för val av ordförande i lagtingets utskott.

När landskapsrevisorerna fattar beslut skall den åsikt gälla som omfattas av flertalet. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst. Vid förfall för ordföranden skall ordförandeskapet utövas av den till åren äldste landskapsrevisorn.

Landskapsrevisorerna erhåller arvode i enlighet med vad lagtinget därom särskilt beslutar samt dagtraktamente och resekostnader enligt de grunder som gäller för lagtingsman.

4 §

Ersättare för landskapsrevisor

För landskapsrevisorerna väljer lagtinget två ersättare. Bestämmelserna om landskapsrevisorerna gäller i tillämpliga delar även ersättarna.

Om en landskapsrevisor är förhindrad att delta i revisionarbetet, skall en ersättare delta i dennes ställe. Om en ersättare avlider eller befrias från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget är ute, skall lagtinget välja en ny ersättare.

5 §

Om övriga revisionsresurser

Landskapsrevisorerna skall till sitt förfogande ha minst en sekreterare. Sekreteraren utses av kanslikommissionen efter att landskapsrevisorerna hörts.

Landskapsrevisorerna förfogar tillsammans över de anslag som lagtinget ställer till deras förfogande. Landskapsrevisorerna kan anställa personal eller anlita landskapsstyrelsens revisionsbyrå eller annan utomstående expertis för det revisionsarbete de finner erforderligt samt kan träffa avtal härom.

6 §

Jäv

Om ett ärende personligen rör en landskapsrevisor eller dennes tjänsteåtgärder får denne inte delta i ärendets handläggning.

7 §

Landskapsrevisionens arbetsplanering

För sin verksamhet skall landskapsrevisorerna upprätta en arbetsplan. Samtliga landskapsrevisorer bör närvara när beslut avseende arbetsplanen och den interna arbetsfördelningen skall fattas. Landskapsrevisorerna kan mellan sig fördela revisionsarbete efter vad de finner lämpligt.

3 kap.

Om revisionen

8 §

Omfattningen av landskapsrevisorernas granskning

Landskapsrevisorerna har för sin granskning rätt att ta del av erforderliga utredningar och andra nödvändiga handlingar från landskapsstyrelsens centralförvaltning, underlydande myndigheter, underredovisare och inrättningar såsom; verk, stiftelser, fonder, aktiebolag och samfund samt från sammanslutningar och bolag som med ensamrätt av landskapet anskaffar medel.

Med aktiebolag i 1 mom avses aktiebolag i vilka

a) landskapet äger så många aktier att det har mer än hälften av de röster som samtliga aktier medför samt i vilka

b) i punkt a nämnda aktiebolag, eller sådana bolag och landskapet tillsammans, äger så många aktier att de tillsammans har mer än hälften av de röster som samtliga aktier medför.

Landskapsstyrelsens centralförvaltning eller annan i 1 mom. avsedd enhet skall bistå landskapsrevisorerna med sådana upplysningar och handlingar rörande ämbetsåtgärder som underlättar revisionen. Följs inte en sådan begäran skall lantrådet anmodas vidta erforderliga åtgärder i ärendet.

Lagtinget kan besluta att landskapsrevisorerna skall granska lagtingets och Ålands delegations i Nordiska rådet bokföring och användning av medel.

9 §

Om landskapsstöd

Landskapsrevisorerna har rätt att granska beviljandet, användningen och tillsynen över lån och bidrag som utgivits ur anslag i landskapets budget samt av landskapet ställda säkerheter.

Om det för revisionen bedöms nödvändigt skall en enskild som beviljats lån, bidrag eller av landskapet ställd säkerhet, på begäran bistå landskapsrevisorerna med uppgifter, utredningar, handlingar och annat material som behövs för granskningen och som gäller ifrågavarande lån, bidrag eller säkerhet. En enskild person kan dock inte åläggas att bistå landskapsrevisorerna med material eller uppgifter till den del sådant stöd beviljats denne för sitt eller sin familjs personliga behov.

10 §

Om EG-stöd

Om inte annat följer av EG:s rättsakter har landskapsrevisorerna rätt att granska beviljandet, användningen och tillsynen över lån och bidrag som betalats av EG:s medel, samt av EG ställda säkerheter.

Landskapsrevisorerna kan på det sätt och i den omfattning som gäller granskning av landskapsstöd utföra granskning som gäller EG-stöd.

11 §

Protokoll och anteckningar

Vid landskapsrevisorernas sammanträden skall protokoll föras. I protokollet skall antecknas varje ärendes beskaffenhet och behandling, framställda förslag samt omröstningar och beslut. Finansutskottet har rätt att på begäran få ta del av landskapsrevisorernas protokoll och övriga revisionshandlingar. Närmare bestämmelser om dessa handlingars offentlighet finns i 13 §.

Landskapsrevisorerna skall till underlag för utformningen av revisionsberättelsen eller annat uttalande av landskapsrevisorerna föra anteckningar över sitt granskningsarbete.

4 kap.

Om utgivande av revisionsresultat m.m.

12 §

Landskapsrevisorernas berättelse

Landskapsrevisorerna skall efter slutförd revision, dock senast den 15 oktober varje år, lämna en revisionsberättelse till lagtinget. Av revisionsberättelsen skall framgå

- a) allmänna uppgifter om utförda granskningar och inspektioner,
- b) om budgeten iakttagits och i den formulerade mål förverkligats,
- c) på vilket sätt den interna övervakningen har ordnats och om den är tillräcklig,
- d) om uppgifterna i bokslutet är riktiga och ger tillräcklig information,
- e) uppgifter om hur ägarinflytandet använts i bolag som landskapet helt äger eller har aktiemajoritet i,
- f) under revisionen gjorda iakttagelser och dess konsekvenser samt anmärkningar mot landskapsstyrelsen eller dess förvaltnings beslut till den del revisionen givit anledning till detta,
- g) förslag till åtgärder som anses vara påkallade,
- h) uppgifter om åtgärder för att avhjälpa av landskapsrevisorerna tidigare påtalade missförhållanden samt om dessa åtgärder anses vara tillräckliga samt
- i) övriga av revisionsverksamheten föranledda ärenden.

Revisionsberättelsen skall skrivas under av samtliga landskapsrevisorer. Varje landskapsrevisor har självständig rätt att i revisionsberättelsen uttala sig om resultatet av revisionen.

Landskapsrevisorernas berättelse lämnas till lagtingets kansli och skall av kansliet omedelbart delges landskapsstyrelsen.

13 §

Information under pågående granskningsarbete

Landskapsrevisorerna kan under granskningsarbetet till landskapsstyrelsen, dess underlydande inrättningar eller tjänstemän i den form landskapsrevisorerna finner lämpligt framföra synpunkter, iakttagelser och påpekanden rörande förvaltningen.

14 §

Sekretess

Landskapsrevisorerna eller av dem anlitade personer får inte för utomstående röja eller till sin egen fördel utnyttja uppgifter de fått i sitt uppdrag beträffande sådant som bör hållas hemligt eller uppgifter om någons personliga förhållanden eller ekonomiska ställning.

Vad som i 1 mom. sägs utgör inte hinder för att uppgifter lämnas för utredning av brott eller för väckande av åtal. Bestämmelserna i 1 mom. utgör heller inte hinder för att uppgifter och handlingar lämnas ut till EG:s organ eller andra behöriga myndigheter om EG:s lagstiftning så kräver.

15 §

Handlingars offentlighet

Landskapsrevisorernas protokoll och övriga revisionshandlingar blir offentliga när landskapsrevisorerna har avgivit sin revisionsberättelse till lagtinget.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

16 §

Ikraftträdelse

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapslagen den 11 juli 1978 om landskapsrevisionen (43/78).

Åtgärder denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

LANDSKAPSLAG

om landskapsstyrelsens revisionsbyrå

I enlighet med lagtingets beslut stadgas som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om den revisionsbyrå som skall finnas vid landskapsstyrelsen samt om den revision som skall bedrivas vid byrån.

Revisionen skall omfatta landskapsstyrelsens förvaltning, underlydande verk, inrättningar och myndigheter, nedan kallat förvaltningen.

2 §

Revisionens inriktning

I denna lag avsett revision skall bedrivas i överensstämmelse med god revisions-sed, varvid den främst bör inriktas på förhållanden av betydelse eller på omständighet där risk för väsentliga fel annars kan föreligga. Revisionen skall ske för att kontrollera om

- a) landskapets rätt och bästa tillgodoses,
- b) verksamheten bedrivs effektivt och med åsyftad effekt samt att av landskapsstyrelsen fattade beslut verkställs,
- c) verksamhetens organisation och i den inbyggda kontrollfunktioner samt förmögenhetsförvaltning är ändamålsenligt utformad och tillfredsställande ordnad,
- d) räkenskaper och bokslut ger en tillförlitlig uppfattning om budgetens iakttagande, samt om
- e) förvaltningen i övrigt handhas enligt lag och gällande bestämmelser.

3 §

Revisionsbyrån

Vid landskapsstyrelsen skall finnas en revisionsbyrå vid vilken revision som avses i denna lag utförs av för uppgiften utnämnda och ansvariga tjänstemän.

Revisionen utförs som internrevision i förvaltningen. Revisionsbyrån skall bistå landskapsrevisorerna i enlighet med bestämmelserna därom i 8 § 1 mom. landskaps-lagen om landskapsrevisionen (/) med beaktande av det uppdrag och de omständigheter som avses i 2 §.

Revisionsbyrån kan handha revision i andra ärenden där detta följer av bestämmelse i lag eller av landskapsstyrelsens beslut.

4 §

Arbetsplan

För sin verksamhet uppgör revisionsbyrån årligen en arbetsplan. I arbetsplanen beaktas utöver revisionsbyråns egna arbeten såväl landskapsrevisorernas som landskapsstyrelsens behov av revisionstjänster.

2 kap.

Om rätt till bistånd och information för revision

5 §

Om skyldighet att medverka vid revision

Landskapsstyrelsens föredragande och övriga tjänstemän skall på begäran lämna uppgifter från sitt förvaltningsområde, såsom erforderliga upplysningar och handlingar rörande tjänsteåtgärder. Följs inte en sådan begäran skall lantrådet vidta erforderliga åtgärder i ärendet.

Vad som i denna lag stadgas om revisionsbyråns rätt till bistånd gäller även för enskild tjänsteman vid byrån som utför revision i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

6 §

Om landskapsstöd

Revisionsbyrån har rätt att granska beviljandet, användningen och tillsynen över lån och bidrag som givits ur anslag i landskapets budget, samt av landskapet ställda säkerheter.

Om det för revisionen bedöms nödvändigt skall en enskild som beviljats lån, bidrag eller av landskapet ställd säkerhet, på begäran bistå revisionsbyrån med uppgifter, utredningar, handlingar och annat material som behövs för granskningen och som gäller ifrågavarande lån, bidrag eller säkerhet. En enskild person kan dock inte åläggas att bistå revisionsbyrån med material eller uppgifter till den del sådant stöd beviljats denne för sitt eller sin familjs personliga behov.

7 §

Om EG-stöd

Om inte annat följer av EG:s rättsakter har revisionsbyrån rätt att granska beviljandet, användningen och tillsynen över lån och bidrag som betalats av EG:s medel, samt av EG ställda säkerheter.

Revisionsbyrån kan på det sätt och i den omfattning som gäller granskning av landskapsstöd utföra granskning som gäller EG-stöd.

8 §

Om revision av landskapsstyrelsen underlydande myndigheter m.m.

Revisionsbyrån har rätt att av landskapsstyrelsen, landskapsstyrelsen underlydande myndigheter, inrättningar och aktiebolag i vilka landskapet innehar aktiemajoritet, samt av samfund, samt av sammanslutningar och bolag som med ensamrätt av landskapet anskaffar medel, erhålla erforderliga utredningar och handlingar för revisionen.

Med aktiebolag i 1 mom avses aktiebolag i vilka

a) landskapet äger så många aktier att det har mer än hälften av de röster som samtliga aktier medför samt i vilka

b) i punkt a nämnda aktiebolag, eller sådana bolag och landskapet tillsammans, äger så många aktier att de tillsammans har mer än hälften av de röster som samtliga aktier medför.

3 kap.

Om utgivande av revisionsresultat

9 §

Underrättelse om anmärkning m.m.

Om anmärkning framkommit vid revision skall detta delges lantrådet, överinseende landskapsstyrelseledamot och berörd avdelning eller motsvarande inrättning.

Om brottslig gärning uppdagas eller om starka skäl finns för misstanke om brott skall detta delges kanslichefen för vidtagande av erforderliga åtgärder. Om ett brott inte står under allmänt åtal och dessutom måste anses vara obetydligt kan kanslichefen besluta att avstå från att vidta någon åtgärd.

Vad som i detta kapitel stadgas om lantrådet och kanslichefen gäller vid förfall för dem deras ställföreträdare.

10 §

Sekretess

En tjänsteman vid revisionsbyrån eller en av byrån anlitad person får inte för enskild tjänsteman vid annan enhet eller utomstående röja eller till sin egen fördel utnyttja uppgifter han fått i sitt uppdrag beträffande sådant som bör hållas hemligt eller uppgifter om någons personliga förhållanden eller ekonomiska ställning.

Vad som i 1 mom. sägs utgör inte hinder för att uppgifter lämnas till kanslichefen för utredning av ärende där misstanke om brott finns eller för väckande av åtal. Bestämmelserna i 1 mom. utgör heller inte hinder för att uppgifter och handlingar lämnas ut till EG:s organ eller andra behöriga myndigheter om EG:s lagstiftning så kräver.

Revisionsbyrån skall på begäran lämna landskapsrevisorerna, lantrådet, överinseende landskapsstyrelseledamot eller kanslichefen uppgifter om vad som har varit föremål för revision.

11 §

Handlingars offentlighet

Handlingar hos revisionsbyrån blir allmänna handlingar när de är utfärdade eller registrerade på det sätt som avses i landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet (72/77).

Andra än i 1 mom. avsedda handlingar som uppgjorts inom eller inkommit till revisionsbyrån är inte offentliga. I detta moment avsedda handlingar kan dock bli offentliga om landskapsstyrelsen särskilt beslutar därom.

Närmare bestämmelser om offentlighet avseende revisionsbyråns handlingar finns i landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet. Särskilda bestämmelser finns i landskapslagen om landskapsrevisionen avseende till landskapsrevisionen lämnade handlingar.

12 §

Jäv

En tjänsteman vid revisionsbyrån får inte ta del av behandlingen i en fråga där dennes intresse kan vara stridande mot landskapets intresse och där det finns en särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans opartiskhet. Som här avsedd intressekonflikt avses fall där revisorn själv är part, själv har ett väsentligt intresse eller där någon denne närstående har ett väsentligt intresse.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

13 §

Om utnämning till tjänst vid revisionsbyrån

Innan utnämning till tjänst vid revisionsbyrån sker skall landskapsrevisorerna höras.

14 §

Ikraftträdelse

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

Denna lags 13 § tillämpas första gången vid utnämning till tjänst vid revisionsbyrån som sker efter det att denna lag har trätt i kraft.

LANDSKAPSLAGEN**om ändring av 14 § landskapslagen om landskapets finansförvaltning**

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 14 § landskapslagen den 5 november 1971 om landskapets finansförvaltning (43/71) som följer:

14 §

För granskning av landskapets räkenskaper och kassaförvaltning samt för inventering av landskapets fasta och lösa egendom kan landskapsstyrelsen för två år i sänder tillsätta två räkenskapsgranskare samt erforderligt antal inventeringsmän.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

Mariehamn den 5 januari 1995.

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Olle Ekström